

Budgetbidrag 2011
Bilag 1

1.	<u>Københavns Kommunes budget</u>	4
1.1.	<u>Budgetteringsmetodik</u>	5
2.	<u>Udfordringer for Københavns Kommunes økonomi</u>	6
2.1.	<u>Makroøkonomisk situation</u>	6
2.2.	<u>Kommunens økonomiske situation</u>	6
2.3.	<u>Forventet stram økonomiaftale med regeringen for 2011</u>	7
2.4.	<u>Ledighed og sygedagpenge</u>	7
2.5.	<u>Demografi</u>	8
2.6.	<u>Handicap og specialområdet</u>	9
2.7.	<u>Fortsat behov for effektiviseringer</u>	9
2.8.	<u>Servicemåltal</u>	9
2.9.	<u>Ændringer i udligningssystemet (fra 2012)</u>	10
3.	<u>Udvalgenes budgetter i 2011</u>	11
3.1.	<u>Fremskrivning af budgettet</u>	11
3.2.	<u>Udmelding af serviceudgiftsramme</u>	11
3.3.	<u>Udmelding af måltal til efterspørgselsstyrede overførsler</u>	12
3.4.	<u>Udvalgenes budgetrammer på de 4 styringsområder</u>	12
3.5.	<u>Korrektioner indarbejdet i IC2011</u>	14
4.	<u>Særlige fokusområder</u>	18
4.1.	<u>Periodisering af anlæg</u>	18
4.2.	<u>Budgettering af finansposter</u>	18
4.3.	<u>Fastsættelse af måltal for nedbringelse af udvalgenes tilgodehavender</u>	19
4.4.	<u>Aktivitetsbestemte sundhedsudgifter</u>	19
4.5.	<u>Refusion af særligt dyre enkeltsager</u>	19
4.6.	<u>Movia</u>	20
4.7.	<u>Kommunalreform i Kultur- og Fritidsforvaltningen</u>	21
4.8.	<u>Kommunalreform og væksthuse</u>	22
5.	<u>Nye tiltag</u>	23
5.1.	<u>Koncern Service forsikringsudbetalinger</u>	23
5.2.	<u>Beskæftigelsestilskud</u>	23
5.3.	<u>Budgettet for kontanthjælp</u>	24
5.4.	<u>Efterspørgselsstyret Indsats</u>	24
5.5.	<u>Demografiregulering af budgetrammerne for 2011 samt efterregulering af 2010</u>	24
5.6.	<u>Ny håndtering af pris- og lønfremskrivningen</u>	25
5.7.	<u>Skorstensfejervæsenet</u>	25
5.8.	<u>Fastlæggelse af overskudsmål i Københavns Brandvæsen</u>	25
5.9.	<u>Byggesagsgebyrer</u>	26
6.	<u>Generelle forudsætninger og krav til budgetforslag 2011</u>	27
6.1.	<u>Overholdelse af statslige regler</u>	27
6.2.	<u>Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler</u>	28
6.3.	<u>Forsikringer og arbejdsulykke</u>	30
6.4.	<u>Generelle forudsætninger for budgetforslag 2011</u>	30
6.5.	<u>Korrektioner som indgår i budgetforslaget</u>	31
7.	<u>Budgetproces og tidsplan for det videre budgetarbejde, herunder formelle retningslinier for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget</u>	32
7.1.	<u>Budgetproces og tidsplan</u>	32

<u>7.2.</u>	<u>Forvaltningernes indberetning i KØR</u>	33
<u>7.3.</u>	<u>Proces for godkendelse af daginstitutionstakster på Børne- og Ungdomsudvalgets område</u>	33
<u>7.4.</u>	<u>Ønskelister i budget 2011</u>	34
<u>7.5.</u>	<u>Formelle retningslinier for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidrag</u>	34

1. Københavns Kommunes budget

Københavns Kommunes budget udarbejdes på baggrund af den budgetmodel som Borgerrepræsentationen har vedtaget. Kommunens budgetmodel skal sikre større gennemsigtighed og bedre mulighed for politisk prioritering gennem synliggørelse af udgifter (pris og mængde) og serviceniveau (ydelseskatalog). Formålet med kommunens budgetmodel er at forbedre økonomistyringen gennem en tættere sammenkobling mellem ressourceforbrug og aktivitetsniveau (efterregulering) og øget sammenlignelighed (6-by nøgletal).

Størstedelen af kommunens aktiviteter beskrives som ydelser i et ydelseskatalog, som vedlægges som bilag til budgetforslaget og det vedtagne budget. En ydelse er defineret som et sammenhængende aktivitetsområde som fx dagpasning, kontanthjælp eller biblioteker. Ydelseskataloget skal med andre ord tilvejebringe oplysninger om, hvad servicetilbuddene indeholder, hvor mange personer, som modtager hvert tilbud, og hvad prisen er for de pågældende tilbud.

Budgetmodellen blev med budget 2009 revideret, så udvalgene skal beskrive 70-80 pct. af deres budget i ydelseskataloget.

Københavns Kommunes budgetmodel indeholder 4 styringsområder:

1. Rammebelagt drift

Rammestyrede områder omfatter driftsudgifter og -indtægter indenfor de områder, som ikke er efterspørgselsstyrede, fx kultur- og idrætstilbud, miljøopgaver, vejvæsen og administration.

2. Efterspørgselsstyret service

Efterspørgselsstyrede serviceområder omfatter driftsudgifter og -indtægter indenfor de demografiafhængige serviceområder, fx dagpasning, folkeskole og specialundervisning, hjemmehjælp og ældrepleje.

Udvalgenes udgifter på de efterspørgselsstyret serviceområder bliver efterreguleret i forhold til ændringer i befolkningsudviklingen i selve budgetåret. Når den seneste befolkningsprognose ligger klar i foråret, reguleres udvalgenes rammer i budgetåret og for det kommende budget på baggrund af de ændrede befolkningstal, så der sker en aktivitetstilpasning af budgetrammerne.

3. Efterspørgselsstyrede overførsler

De efterspørgselsstyrede overførselsområder omfatter dels de konjunkturbestemte og ustyrbare overførselsudgifter som bl.a. sygedagpenge, kontanthjælp, førtidspension og boligstøtte, og dels den beskæftigelsesrettede indsats, som er delvist styrbar for kommunen.

4. Rammebelagt anlæg

Kommunens anlægsudgifter omfatter udgifter til kommunens bygninger og ejendomme, gårdanlæg og veje, samt nybyggeri, større renoveringsopgaver og anlægshandlingsplaner mv.

Rammebelagt drift og efterspørgselsstyret service udgør tilsammen kommunens driftsramme. Kommunens serviceudgifter er lig driftsrammen fratrukket udgifter til forsyningsområdet, jf. bilag 2.

Kommunens foreløbige budgetramme for 2011 er:

Tabel 1: Budgetramme for 2011 i Indkaldelsescirkulæret 2011

1.000 kr., 2011 pl	2011
Rammebelagt drift	9.816.396
Efterspørgselsstyret service	13.396.605
Anlæg	1.939.197
Efterspørgselsstyrede overførsler	6.073.965
I alt	31.226.163

1.1. Budgetteringsmetodik

Opgørelsen af udvalgenes foreløbige budgetrammer kan illustreres på følgende måde:

Vedtaget budget 2010
+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser
+ Tillægsbevillinger
+ Pris- og lønfremskrivning/Satsregulering
+ Aktivitetstilpasninger
+ DUT-reguleringer
= Budgetforslag 2011

Forskelle i budgetteringsmetodikken mellem de fire bevillingstyper fremgår nedenfor:

Tabel 2: Principper for opgørelsen af serviceudgifter, overførselsudgifter og anlægsudgifter

Rammebelagt driftsområde 2010	Efterspørgselsstyrede serviceområde 2010	Efterspørgselsstyrede overførsler 2010	Rammebelagt anlæg 2010
+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser	+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser	+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser	+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser
+ Tillægsbevillinger	+ Tillægsbevillinger	+ Tillægsbevillinger	+ Tillægsbevillinger
+ Pris- og lønfremskrivning	+ Pris- og lønfremskrivning	+ Satsregulering	+ Pris- og lønfremskrivning
	+ aktivitetstilpasning		
+ DUT-reguleringer	+ DUT-reguleringer	+ DUT-reguleringer	
= Rammebelagt driftsområde 2011	= Efterspørgselsstyrede serviceområde 2011	= Efterspørgselsstyrede overførsler 2011	= Rammebelagt anlæg 2011
Kommunens serviceudgifter udgøres af rammebelagt drift og efterspørgselsstyret service, fratrukket udgifter til hovedkonto1 og tjenestemandspensioner (forsyningsvirksomheder).			

2. Udfordringer for Københavns Kommunes økonomi

En række væsentlige forhold medfører en betragtelig usikkerhed for Københavns Kommunes økonomi frem mod 2011. Usikkerhedsmomenterne berører både indtægtssiden og udgiftssiden.

2.1. Makroøkonomisk situation

Eftervirkninger af den internationale økonomiske krise sætter fortsat sit præg på den økonomiske aktivitet i Danmark, hvilket også vil give væsentlige økonomiske udfordringer for Københavns Kommune i 2011 og fremover.

Finansministeriet forventer, at den økonomiske vækst i Danmark vil udgøre 1,6 procent i 2011, mens antallet af beskæftigede forventes at være i alt 147.000 personer lavere end i 2008. Ledigheden forventes fortsat at stige igennem 2010, så antallet af ledige vil udgøre 5,3 procent af arbejdsstyrken i 2011.

Den makroøkonomiske situation påvirker også de offentlige finanser. På den offentlige saldo forventes et underskud på hele 94 mia. kr. i 2010 og 79 mia. kr. i 2011. Regeringen har i den sammenhæng udmeldt, at der ikke kan blive plads til forøgelse i de kommunale serviceudgifter under ét, når regeringen og KL til sommer skal forhandle om økonomiaftalen for 2011. Resultatet af forhandlingerne kendes naturligvis ikke endnu, men der vil med stor sandsynlighed blive tale om en stram økonomiaftale.

2.2. Kommunens økonomiske situation

Kommunen har dog grundlæggende en sund økonomi og står dermed fornuftigt rustet i forhold til at håndtere de udfordringer, som den makroøkonomiske situation skaber.

Den strukturelle driftsbalance pr. indbygger er den højeste i landet, hvilket betyder, at der er et økonomisk råderum til f.eks. at foretage de anlægsinvesteringer, som den høje befolkningsvækst skaber behov for (se også nedenstående afsnit om demografi). Det skattefinansierede anlægsniveau er således allerede blandt de højeste i landet. Kommunen er samtidigt karakteriseret ved at have landets niendelaveste skatteprocent.

Det sunde økonomiske udgangspunkt ændrer dog ikke ved, at kommunen aktuelt og på mellemlangt sigt står over for en række økonomiske problemstillinger, der indebærer en vis usikkerhed i forhold til den fremtidige udvikling på både indtægts- og udgiftssiden.

I første omgang har finanskrisen i særlig grad ramt København i form af en betydelig nedgang i indtægterne fra selskabsskatter. Derudover har Københavns Kommune relativt høje enhedsudgifter på serviceydelser. Som følge af den demografiske udvikling, især på børneområdet, vil dette også fremover være en udfordring for kommunen.

For i højere grad at skabe klarhed over omfanget af de økonomiske udfordringer på mellemlangt sigt, vil Københavns Kommunes økonomiske råderum blive fremskrevet på baggrund af den demografiske udvikling. Det vil blive illustreret hvilket effekt enhedsprisprojektet potentielt kan få for udviklingen i udgifterne. Et skøn for den økonomiske situation på mellemlangt sigt forventes at foreligge i juni

2010.

2.3. Forventet stram økonomiaftale med regeringen for 2011

I regeringens 2015-plan er der lagt op til en årlig vækst i de offentlige udgifter på 1 pct. årligt frem til 2012. Det kan dog ikke forventes, at der vil være en tilsvarende vækst i de kommunale serviceudgifter fra 2010 til 2011, da 2015-planen endvidere indeholder et grundparameter om, at de offentlige udgifter maksimalt må udgøre 26,5 pct. af BNP. I finansministeriets økonomiske redegørelse fra december 2009 skønnes denne andel til at være 28 pct. i 2011. Samtidig indeholder 2015-planen et krav om, at de offentlige finanser skal balancere i 2011, men som nævnt forventes der et underskud på 4,4 pct. af BNP eller 79 mia. kr.

Finansminister Claus Hjort Frederiksen har også allerede i forlængelse af det forventede underskud på de offentlige finanser i 2011 meldt ud, at der ikke kan forventes rum til realvækst i de kommunale serviceudgifter i 2011 i aftalen mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi i 2011. Der er modsat en overvejende sandsynlighed for, at kommunerne under ét skal spare i omegnen af 1 pct. i forhold til serviceudgiftsniveauet i 2010, når der er taget højde for stigninger i priser og lønninger samt nye kommunale opgaver.

Aftalen mellem KL og regeringen udstikker de overordnede rammer for kommunernes budgetter i 2011. I lighed med de seneste år er kommunerne underlagt en række sanktionslove, som staten bruger som styringsredskab overfor kommunerne. I relation til serviceudgifterne er særligt én sanktion relevant, omhandlende det betingede balancetilskud. Sanktionsloven indebærer, at hvis kommunerne samlet set budgetterer med serviceudgifter over det aftalte niveau kan staten undlade at udbetale op til 1 mia. kr. af bloktilskuddet. Københavns Kommune vil således være forpligtet til at overholde den udmeldte vækstramme, da en overskridelse kan medføre et lavere bloktilskud.

Serviceudgifterne er defineret som de skattefinansierede driftsudgifter fratrukket udgifter til overførselsudgifter. Det er dermed størrelsen af de kommunale driftsudgifter, der ikke må stige i det kommende år. Modsat forventes det dog også, at mulighederne for at afholde anlægsudgifter, også på et endnu højere niveau end i 2010, ikke vil blive begrænset i 2011.

På lige fod med de sidste to budgetår vil der også i økonomiaftalen for 2011 indgå, at kommunerne skal finde effektiviseringer for 1 mia. kr. hvoraf staten skal levere konkrete forslag for et beløb svarende til halvdelen. Denne effektivisering vil indgå som et finansieringselement i aftalen, og kommunerne er således tvunget til at effektivisere, for at indtægterne og udgifterne i aftalen kommer til at balancere.

2.4. Ledighed og sygedagpenge

Som en følge af indførelsen af den enstrengede beskæftigelsesindsats har kommunerne siden 1. januar 2010 haft finansieringsansvaret for begge de store grupper af ledige – kontanthjælpsmodtagere og forsikrede ledige.

For begge grupper gælder, at den stigende ledighed også i 2011 vil medføre et stort pres på kommunens jobcentre. En stor sagsmængde kan gøre det vanskeligt at opnå en høj aktiveringsgrad, der har betydning for statens refusion af kommunens overførselsudgifter til de ledige.

På *kontanthjælpsområdet* er kommunens enhedsudgifter til aktivering endvidere relativt høje, hvorfor kommunen på dette område vil blive relativt hårdere ramt end mange andre kommuner. På indtægtssiden bliver kommunerne under ét gennem den såkaldte budgetgaranti kompenseret for de stigende udgifter på kontanthjælpsområdet. Derfor afhænger det økonomiske resultat for Københavns Kommune i høj grad af, hvordan ledigheden udvikler sig i forhold til resten af landet.

For de *forsikrede ledige* er der også indført en statslig finansieringsmodel (beskæftigelsestilskuddet), hvor kommunerne kompenseres for de stigende udgifter under ét. På dette område er det derimod kommunens ledighedsudvikling i forhold til den landsdel, som kommunen befinder sig i, der har betydning for det økonomiske resultat for Københavns Kommune. Siden 2008 er ledigheden for de forsikrede ledige steget mindre end i landsdelen. Det er vigtigt, at kommunen bestræber sig på, at denne udvikling fortsætter. Hvis ledigheden for de forsikrede ledige eksempelvis stiger mindre i Københavns Kommune end i landsdelen i perioden 2009-2011, kan kommunen - ved efterreguleringen af beskæftigelsestilskuddet - sandsynligvis imødesee et positivt økonomisk resultat.

Beskæftigelsesområdet i Københavns Kommune er også præget af, at kommunen igennem de seneste år har haft et meget højt antal sygedagpengesager med en varighed på over 52 uger. Kommunen får ikke refusion for disse sager. I budget 2009 var der afsat 9 mio. kr. og i 2010 er der afsat 16 mio. kr. til en ekstraordinær indsats for at nedbringe antallet af lange sygedagpengesager. Sagsantallet er bragt betydeligt ned i løbet af 2009, men den gennemsnitlige varighed pr. sygedagpengemodtager er dog fortsat blandt de højeste i landet.

I 2010 er det målsætningen, at udviklingen i antallet af sager over 52 uger skal være mindst 20 pct. bedre end i de øvrige fem største byer. Udviklingen vil blive fulgt tæt, men lykkes det ikke i 2010 at få antallet af sager bragt væsentligt ned, vil kommunen fortsat have relativt mange sygedagpengesager, hvor der ikke kan opnås statsrefusion for en del af udgiften.

2.5. Demografi

Københavns Kommune oplever i disse år en meget høj befolkningsvækst, hvilket er med til at forbedre kommunens indtægtsgrundlag på længere sigt i form af øgede skatteindtægter. Aktuelt sætter befolkningsvæksten dog økonomien under et markant pres, da den især skaber et stort behov for at udvide kapaciteten på dagpasnings- og folkeskoleområdet. Blandt de 0-16 årige forventes således en tilvækst på 2,5 procent fra 2009 til 2010 i København mod et fald på 1,1 procent på landsplan.

På baggrund af en foreløbig befolkningsfremskrivning forventes der i 2011, at være 1.462 flere børn i alderen 0-16 år, end der blev skønnet i den seneste befolkningsprognose i marts 2009. Samlet set er forventningen, at den øgede befolkningsvækst i 2011 vil medføre merudgifter på omkring 135 mio. kr. ift. den tidligere befolkningsfremskrivning. Det skal dog understreges at KS har udarbejdet den foreløbige fremskrivning under diverse forbehold, f.eks. at nybyggeri ikke er blevet inddraget, og at tallene derfor kun er en meget foreløbig indikation af hvordan den endelige befolkningsfremskrivning vil se ud.

Udviklingen synes derfor i højere grad end resten af landet at medføre et opadgående pres på serviceudgifterne. Samtidig er enhedspriserne på mange serviceydelser betydeligt højere i København

end i de andre større byer i Danmark, hvilket i sig selv vil medføre et yderligere udgiftspres. Økonomiforvaltningen anbefaler derfor, at der fortsat vil være fokus på at tilpasse udgiftsudviklingen, så kommunen fortsat kan sikre tidssvarende serviceydelser til den voksende befolkning.

2.6. Handicap og specialområdet

Det specialiserede socialområde dækker over kommunernes tilbud til voksne handicappede og børn og unge med særlige behov. Udgifterne til området er på landsplan steget kraftigt de senere år, hvilket regeringen anerkendte med Økonomiaftalen for 2010. I lyset heraf blev socialområdet løftet med 800 mio. kr. ved en midtvejsregulering i 2009, idet regeringen forudsætter, at kommunerne fremadrettet arbejder på at fastholde udgiftsniveauet på området og dermed undgå yderligere udgiftsskred.

I Københavns Kommune ligger socialområdets primære styringsmæssige udfordringer på handicap- og hjemmeplejeområdet, som i 2009 er tilført 97,9 mio. kr. til håndtering af økonomiske udfordringer. Trods denne tilførsel er det endnu uvist, om handicapområdet vil udvise balance i regnskab 2009, ligesom det forventes, at aktiviteten i 2010 vil være større end budgetteret.

2.7. Fortsat behov for effektiviseringer

Københavns Kommune har grundlæggende en sund økonomi, men der vil i de kommende år være et udgiftspres bl.a. som følge af befolkningstilvæksten i København. Der vil derfor være et behov for store anlægsinvesteringer i forhold til kapacitetsudbygning samt øgede driftsudgifter til dagpasningsområdet og det specialiserede socialområde.

På grund af udgiftspreset på kommunens økonomi og ikke mindst statens styring af kommunernes serviceudgifter, er der et fortsat behov for effektiviseringer i Københavns Kommune. Med Effektiviseringsstrategi for 2011 lægges der op til, at kommunens forvaltninger i samarbejde skal udarbejde forslag til Økonomiudvalget om flerårige tværgående effektiviseringer, som allerede i 2011 frigør råderum for 50 mio. kr.

Derudover bidrager de enkelte udvalg til øgede muligheder for tværgående prioriteringer i budgetforhandlingerne ved at udarbejde forslag til forvaltningsspecifikke effektiviseringer for i alt 200 mio. kr. Hvert udvalgs bidrag til det samlede måltal beregnes som udvalgets andel af kommunens samlede serviceudgifter, jf. bilag 3.

2.8. Servicemåltal

En lang række tidsbegrænsede aktiviteter ophører med udgangen af 2010 og videreføres ikke i 2011. Det vedrører primært initiativer i budgetaftale 2008, men også senere besluttede politiske prioriteringer. Hvis disse tiltag skal fortsætte, er det Økonomiforvaltningens vurdering, at det kræver finansiering for mere end 250 mio. kr.

I forbindelse med regnskabet ønsker udvalgene hvert år at overføre relativt store beløb til næste budgetår som følge af mindreforbrug - både på anlægsområdet og serviceudgiftsområdet. På serviceudgiftsområdet gælder, at der kun kan overføres midler til næste budgetår, hvis der frigives serviceudgiftsramme ved kompenserende besparelser andre steder i budgettet eller hvis kommunens

samlede serviceudgiftsramme vokser, eksempelvis som følge af statslige initiativer. Det bør derfor i lighed med 2010 overvejes at afsætte en servicemåltalspulje til at dække forventede overførsler fra budget 2010 til 2011, primært i forbindelse med opsparing på kommunens institutioner.

2.9. Ændringer i udligningssystemet (fra 2012)

Samtidig med kommunalreformen var der også en reform af tilskuds- og udligningssystemet. I forlængelse heraf er der rejst en debat om systemets evne til retvisende at beregne de enkelte kommuners udgiftsbehov, hvilket i foråret 2009 medførte en politisk beslutning om at analysere denne problemstilling nærmere i Indenrigs- og Socialministeriets Finansieringsudvalg. Finansieringsudvalget har deltagelse af en række ministerier samt KL og udvalget skal afgive sin rapport ultimo 2010.

Debatten om systemets evne til at vurdere den enkelte kommunes udgiftsbehov har hovedsageligt været fokuseret på de sociale udgifter. I den forbindelse har Københavns Kommune været blandt de kommuner, som er blevet fremhævet som en kommune, der overkompenseres i forhold til det ”faktiske” udgiftsbehov.

Såfremt denne holdning også videreføres, når eventuelle ændringer af tilskuds- og udligningssystemet besluttet politisk i foråret 2011, kan det ikke afvises at Københavns Kommune kan lide et betragteligt indtægtstab. Eventuelle ændringer af systemet vil få effekt fra og med 2012, og har således ingen påvirkning på råderum mv. i 2011.

3. Udvalgenes budgetter i 2011

3.1. Fremskrivning af budgettet

KL og staten opgør kommunens serviceudgifter ud fra en sammenvejet pris- og lønfremskrivning baseret på fordelingen af pris- og løn i det samlede budget i hele den kommunale sektor. Det vil sige, at opgørelsen af p/l-procenterne ikke sker på basis af serviceudgiften alene. Københavns Kommune fremskriver basisbudgettet på baggrund af fordelingen af priser og løn på serviceudgifterne i kommunen. Derfor kan opgørelsen af serviceudgifterne i København være forskelligt fra det niveau, som staten og KL opgør udgifterne til. Dette har været tilfældet tidligere, hvor udvalgenes rammer er blevet nedjusteret for at ramme niveauet som KL og staten opgør.

De nuværende skøn for pris- og lønfremskrivning giver ikke umiddelbart anledning til at korrigere forvaltningernes budgetter i forbindelse med indkaldelsescirkulæret for budget 2011. Når de endelige skøn for pris- og lønudviklingen kendes i juli, vil Økonomiforvaltningen igen beregne, hvorvidt der er forskel mellem opgørelsen på landsplan og i København.

3.2. Udmelding af serviceudgiftsramme

I lighed med tidligere år opstilles et måltal for hvert enkelt udvalgs serviceudgifter. Definitionen på kommunens serviceudgifter er i overensstemmelse med statens definition, og er vedlagt som bilag 2.

Udvalgene skal i budgetforslaget holde sig indenfor dette måltal. Måltallet er opgjort som serviceudgifterne i Vedtaget Budget 2010 pl-fremskrevet til 2011-niveau og korrigeret for kendte korrektioner efter budgetvedtagelsen.

Udvalgenes måltal for serviceudgifter fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 3: Måltal for serviceudgifter

1.000 kr., 2011-pl	Serviceudgifter* 2011
Revisionen	20.945
Borgerrådgiver	8.379
Beredskabskommissionen	245.268
Økonomiudvalget	2.018.056
Kultur- og Fritidsudvalget	287.324
Børne- og Ungdomsudvalget	8.523.227
Sundheds- og Omsorgsudvalget	5.468.121
Socialudvalget	4.859.103
Teknik- og Miljøudvalget	815.743
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	757.958
I alt	23.004.125

*Serviceudgifterne er ekskl. driftsudgifter til forsyningsområdet på 209 mio. kr., fordelt med 209,3 mio. kr. under Økonomiudvalget og -0,4 mio. kr. under Teknik- og Miljøudvalget. Driftsudgifter til forsyningsområdet indgår ikke i definitionen af serviceudgifter.

For at sikre en endelig klarhed over udviklingen i serviceudgifterne er det nødvendigt, at forvaltningerne allerede umiddelbart efter den 5. maj, hvor forvaltningerne fremsender budgetbidrag til Økonomiforvaltningen, indberetter budgetforslagene i KØR. Ligeledes skal forvaltningerne fortsat indberette budgetforslagene i KØR i juni, således at alle ændringer som følge af kommuneaftalen mv., er lagt ind, når budgetforhandlingerne starter, jf. afsnittet om budgetprocessen.

3.3. Udmelding af måltal til efterspørgselsstyrede overførsler

For de efterspørgselsstyrede overførselsudgifter gælder, at de fastsættes på baggrund af skøn fra de enkelte forvaltninger, og at evt. merforbrug afholdes af kommunekassen og et evt. mindreforbrug tilfalder kommunekassen. For at skabe bedre overensstemmelse mellem budget og regnskab på de efterspørgselsstyrede overførsler er der indført måltal for de efterspørgselsstyrede overførsler. Måltallene er i IC2011 baseret på overførselsudgifterne i vedtaget budget 2010 korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet til 2011-niveau med satsreguleringsprocenten.

Eventuelle afvigelser fra måltallene skal drøftes med og godkendes af Økonomiforvaltningen frem mod afleveringen af budgetforslaget. I forbindelse med budgetforslaget skal forvaltningerne derfor fremsende en redegørelse til Økonomiforvaltningen, såfremt forvaltningerne vurderer, at de efterspørgselsstyrede overførselsudgifter afviger fra det fastsatte måltal. Udvalgenes måltal for efterspørgselsstyrede udgifter fremgår af tabel 7.

Når den nye satsreguleringsprocent er kendt (i juli/august), vil Økonomiforvaltningen indarbejde effekten af den ændrede satsreguleringsprocent direkte i budgetrammerne. Økonomiforvaltningen vil dog fortsat bede forvaltningerne om at beregne deres udgifter på området og foretage ændringer til det udmeldte niveau, hvis forvaltningen kan redegøre for ændringerne, jf. reglerne for budgettering af efterspørgselsstyrede overførsler. Ændringer kan bl.a. skyldes brug af tilpasningsprocenten på enkelte funktioner i stedet for satsreguleringsprocenten.

3.4. Udvalgenes budgetrammer på de 4 styringsområder

Nedenfor uddybes budgetrammerne for udvalgene på de 4 styringsområder:

Tabel 4: Budgetrammer for udvalgenes rammebelagte drift i 2011

Rammebelagt drift, 1.000 kr.	Serviceudgifter (rammebelagt drift) budget 2010	Korrektioner	P/L	Serviceudgifter (rammebelagt drift) IC 2011
Revisionen	20.303	66	576	20.945
Borgerrådgiver	8.151	1,00	227	8.379
Beredskabskommissionen	241.538	-2245	5.976	245.268
Økonomiudvalget*	2.292.593	-88.771	23.523	2.227.344
Kultur- og Fritidsudvalget	311.206	-33.564	9.682	287.324
Børne- og Ungdomsudvalget	351.795	-56.309	8.549	304.034
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.977.794	-36.681	52.268	1.993.380
Socialudvalget	3.193.555	-120.406	83.283	3.156.432
Teknik- og Miljøudvalget*	786.206	8.557	20.567	815.330
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	780.207	-43.710	21.462	757.958

I alt	9.963.348	-373.064	226.112	9.816.396
--------------	------------------	-----------------	----------------	------------------

* inkl. udgifter til forsyningsområdet.

Tabel 5: Budgetrammer for udvalgenes efterspørgselsstyrede serviceområder i 2011

Efterspørgselsstyrede service, 1.000 kr.	Serviceudgifter (efterspørgselsstyrede serviceområde), budget 2010	Korrektioner	P/L	Serviceudgifter (efterspørgselsstyrede serviceområde) IC 2011
Børne- og Ungdomsudvalget	7.958.539	34.198	226.456	8.219.193
Sundheds- og Omsorgsudvalget	3.463.774	-84.019	94.986	3.474.741
Socialudvalget	1.638.860	18.697	45.114	1.702.671
I alt	13.061.173	-31.124	366.556	13.396.605

Tabel 6: Budgetrammer for udvalgenes anlæg i 2011

Anlæg, 1.000 kr.	Anlæg, budget 2010	Korrektioner	P/L	IC 2011
Revisionen	0	0	0	0
Borgerrådsgiveren	0	0	0	0
Beredskabskommissionen	0	0	0	0
Økonomiudvalget	-119.884	295.795	2.402	178.313
Kultur- og Fritidsudvalget	641.804	-487.690	2.077	156.191
Børne- og Ungdomsudvalget	607.414	84.469	13.226	705.109
Sundheds- og Omsorgsudvalget	81.039	-58.851	555	22.743
Socialudvalget	125.830	-51.788	1.851	75.893
Teknik- og Miljøudvalget	930.600	-147.412	17.760	800.948
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1.297	-1.297	0	0
I alt	2.268.100	-366.774	37.871	1.939.197

Tabel 7: Måltal for de efterspørgselsstyrede overførsler i 2011

Efterspørgselsstyrede overførsler, 1.000 kr.	Efterspørgselsstyrede overførsler budget 2010	Korrektioner	Fremskrivning	Efterspørgselsstyrede overførsler IC 2011
Økonomiudvalget	0	204.458	4.498	208.956
Kultur- og Fritidsudvalget	-4.538	0	-100	-4.638
Børne- og Ungdomsudvalget	12.916	-94	282	13.104
Sundheds- og Omsorgsudvalget	195.756	0	4.307	200.063
Socialudvalget	1.777.553	-212.317	34.435	1.599.671
Teknik- og Miljøudvalget	2.500	0	0	2.500
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	4.066.188	-99.154	87.275	4.054.309
I alt	6.050.375	-107.107	130.697	6.073.965

3.5. Korrektioner indarbejdet i IC2011

I budgetrammerne udarbejdet til indkaldescirkulæret for 2011 er der indarbejdet en række korrektioner. Disse korrektioner skyldes dels nye beslutninger siden vedtagelsen af budget 2010, og dels justeringer af tidligere indarbejdet korrektioner mv.

Følgende større korrektioner er indarbejdet:

Indarbejdelse af Koncernservices effektiviseringsbidrag

Koncernservice skal levere obligatoriske ydelser til alle forvaltninger og alle forvaltningerne er tilsvarende forpligtet til at købe ydelsen af Koncernservice. De obligatoriske ydelser omfatter PC-service, Brugeradministration, Serveradministration, Øvrige IT-services samt Økonomiydelser. Ydelserne er indtægtsfinansieret og har således et samlet nettobudget på 0 kr. Dette omfatter en forudsat bruttoindtægt på 212,7 mio. kr. samt en tilsvarende bruttoudgift. Koncernservices årlige effektiviseringsbidrag svarer til 5 pct. heraf.

Effektiviseringsbidraget i 2011 udgør således 10,6 mio. kr. (2010 p/l). Effektiviseringsbidraget er indarbejdet med Indkaldescirkulæret i budgettet ved at Koncernservices priser fra 2010 til 2011 nedsættes med gennemsnitligt 5 pct. Herefter reduceres udvalgsrammerne svarende til effektiviseringsbidraget. Fordelingen af rammereduktionen på udvalg følger foreløbigt fordelingen af effektiviseringsbidraget i 2010, og dermed forbrugsmønstret i 2008. Dette resulterer i nedenstående rammekorrektion:

Tabel 8: Koncernservices effektiviseringsbidrag

1.000 kr.	Fordelingsnøgle (pct.)	Bidrag til effektiviseringsstrategi 2011 2010 p/l
Økonomiudvalget	7,59	-807
Kultur- og Fritidsudvalget	11,72	-1.247
Børne- og Ungdomsudvalget	11,15	-1.185
Sundheds- og Omsorgsudvalget	21,33	-2.268
Socialudvalget	19,98	-2.125
Teknik- og Miljøudvalget	11,70	-1.245
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	16,53	-1.758
I alt	100	10.635

Rammekorrektionen tilrettes efter det endelige forbrugsmønster for 2009, som forventes at foreligge ifm. juniindstillingen d. 8. juni 2010, og som vil blive indarbejdet i budgetforslaget.

Nedsættelsen af Koncernservices priser indarbejdes i Koncernservices ydelseskatalog, som vedtages ultimo 2010.

Justering af korrektion i Kultur- og Fritidsudvalgets anlægsramme

Med juniindstillingen for budget 2010 blev anlægsmidler afsat til en integreret institution på i alt 6.984 t.kr. (2010-pl) i Kultur- og Fritidsudvalgets budget annulleret. Kultur- og Fritidsforvaltningen og Økonomiforvaltningen er efterfølgende blevet opmærksomme på, at denne nedjustering kun skulle have været 1-årigt og ikke varig, da de 6.984 t.kr. kun var afsat i 2010. Dette er korrigeret i

budgetrammerne for 2011.

Korrektion vedr. Klippekortmodel i Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalgets rammer

I Vedtaget Budget 2008 blev der afsat en pulje til klippekortsordningen på 12 mio. kr. i 2008, 24 mio. kr. i 2009 og 36 mio. kr. i 2010.

Midlerne til klippekortsmodellen blev indarbejdet under hhv. Sundheds- og Omsorgsudvalget (Æ177) og Socialudvalget (Æ245). Disse midler er i budgetrammerne indarbejdet varigt, men skulle kun have været afsat i en 3-årig periode. I budgetrammerne for 2011 er Sundheds- og Omsorgsudvalgets driftsramme nedjusteret med 32,2 mio. kr. og Socialudvalgets driftsramme med 6,4 mio. kr.

Æ22 Effektivisering af opkrævning af kommunens tilgodehavender (fra Budget 2010)

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2010 blev den samlede effektivisering af kommunens tilgodehavender placeret på driftsudgifterne. Efterfølgende har det vist sig, at en del af effektiviseringsgevinsten skal ligge på finansposterne.

Udvalgene skulle samlet set øge den årlige opkrævning med 1,0 mio. kr. i 2010 og 3,0 mio. kr. fra 2011 og frem ved effektivisering af opkrævning i Opkrævning og Ejendomsskat i Kultur- og Fritidsforvaltningen. I 2011 og frem skulle effektiviseringen fordele sig med 1 mio. kr. på driftsudgifterne og 2 mio. kr. på finansposterne

I budgetrammerne er udvalgenes driftsbudgetter blevet korrigeret, så driftsrammen er blevet opjusteret med nedenstående beløb. Ligeledes skal udvalgene frem mod budgetbidraget indarbejde den varige effektivisering på deres finansposter ud fra nedenstående fordeling:

Tabel 9: Korrektion af Æ22 Effektivisering af opkrævning af kommunens tilgodehavender

1.000 kr. 2010-pl	Korrektion på udvalgenes finansposter
Økonomiudvalget	170
Kultur- og Fritidsudvalget	848
Børne- og Ungdomsudvalget	42
Sundheds- og Omsorgsudvalget	50
Socialudvalget	16
Teknik- og Miljøudvalget	848
I alt	1.974

Endvidere er Kultur- og Fritidsforvaltningen, som følge af beregningen af rammekorrektionerne, alene givet en driftsbevilling på 1.152 t. kr. i 2010 og ikke 2 mio. kr. som blev besluttet. Kultur- og Fritidsudvalgets driftsbevilling Kultur- og Fritid er derfor i 2011 opjusteret med 848 t.kr. (2010-pl).

Tjenestemandspensioner

Økonomiforvaltningen har på baggrund af det forventede regnskab for 2009 og forventningerne til 2010 vurderet at tjenestemandspensionerne i budget 2011 udgør 1.026,9 mio. kr. Vurderingen bygger på den forudsætning, at udgifterne i 2010 følger lønudviklingen, med en foreløbig fremskrivningssats på 2,9 pct., samt at de indtægter, der er forbundet med overtagelsen af tjenestemandspensioner fra eksempelvis andre kommuner mv., vil stige i mindre grad end tidligere.

Det er dog meget vanskeligt at forudsige niveauet for disse indtægter.

Bevillingen 'Tjenestemandspensioner' er således i forbindelse med indkaldelsescirkulæret til budget 2011 opskrevet med hhv. 22,4 mio. kr. (inkl. p/l) på service og 5,9 mio. kr. (inkl. p/l) på forsyningsområde. Økonomiforvaltningen vil frem mod det endelige budgetforslag udarbejde et nyt skøn for udgiftsniveauet i 2011.

Skattesanktion

Regeringen har indført en skattesanktionsmodel, hvor kommunernes bloktilskud kan reguleres i tilfælde af at kommunernes skatteudskrivning under ét overskrider det aftalte niveau med regeringen. Sanktionsmodellen medfører, at kommunerne i det første år bliver modregnet individuelt med 25 pct. af gevinsten ved en skattestigning og 75 pct. kollektivt. I år 2 bliver der modregnet 50 pct. individuelt og 50 pct. kollektivt, mens der i år 3 og efterfølgende alene bliver modregnet kollektivt. Den endelige beslutning om skattesanktionen skal udløses, vil i de enkelte år afvente samtlige kommuners indberetning af det vedtagne budget til Indenrigs- og Socialministeriet. Indtægtssiden i den enkelte kommune kan derfor afvige fra de forudsætninger, der lå til grund for budgetforhandlingerne og vedtaget budget.

Omkring budgetvedtagelsen var det forventningen at kommunernes samlede overskridelse af skatteudskrivningen ville være på 900 mio. kr. og der blev derfor afsat en pulje på 21,3 mio. kr. i budget 2010 til at dække Københavns Kommunes forventede andel af kommunernes bloktilskudsreduktion. I 2011 blev der tilsvarende afsat en pulje på 42,6 mio. kr. og i 2012 og frem en pulje på 85,2 mio. kr. som følge af den stigende kollektive modregning.

Den samlede kommunale skatteoverskridelse i 2010 endte på 269 mio. kr. og på den baggrund vil Københavns Kommunes andel af den samlede bloktilskudsreduktion udgøre 12,8 mio. kr. i 2011 og 25,6 mio. kr. i 2012 og frem.

I budgetrammerne i 2011 og frem er puljerne fjernet og effekten af skattesanktionen i stedet indregnet i kommunens forventede indtægter fra bloktilskuddet.

Ressourcecenter Nørrebro

I forbindelse med overførselssagen fra 2009 blev det besluttet, at Socialudvalgets uforbrugte midler på 6,25 mio. kr. til ressourcecenter Nørrebro overføres til 2011. Da der, ifølge beslutningen, skal findes måltal til udgifterne i 2011 inden for Socialudvalgets eksisterende serviceudgiftsramme, reserveres midlerne på kassen (fkt. 8.22.05) i stedet for på driftsrammen. Hvis Socialudvalget får frigivet servicemåltal til midlerne i 2011, vil midlerne igen blive tilført Socialudvalgets driftsramme.

Anlægsinvesteringspulje fra budget 2009

I budgetaftalen for 2009 blev der for 2009 disponeret 68,6 mio. kr. af investeringspuljen, mens de resterende 16,4 mio. kr. blev udskudt til 2010 og frem (Æ48). Der er således udmøntet 9.755 t.kr. i 2010, 2.934 t.kr. i 2011 og 3.706 t.kr. i 2012 til konkrete initiativer i forvaltningerne, som en del af investeringskataloget. I forbindelse med anlægsøvelse for budget 2009 er disse midler ved en fejl ligeledes blevet indarbejdet i Økonomiudvalgets fælles anlægspuljer med hhv. 9.755 t.kr. i 2010, 2.934 t.kr. i 2011 og 3.706 t.kr. i 2012.

De midler, som blev placeret i en anlægspulje under Økonomiudvalget, er i budgetrammerne blevet annulleret for hhv. 2011 og 2012. Midlerne placeret i 2010 på i alt 9.754 t. kr. annulleres i forbindelse

med sagen om bevillingsmæssige ændringer, som forventes behandlet i Økonomiudvalget den 16. marts 2010.

4. Særlige fokusområder

4.1. Periodisering af anlæg

I lighed med tidligere år skal udvalgene i budgetprocessen have fokus på anlægsudgifterne for at sikre en så præcis periodisering af anlægsmidlerne som muligt. Udvalgene skal derfor gennemgå anlægsrammerne i 2011-2014 med henblik på at skubbe anlægsudgifter til senere år, hvis det allerede i løbet af foråret er kendt, at udgifter til konkrete projekter kommer til at ligge efter 2011.

Forvaltningerne skal i det fremsendte budgetbidrag til Økonomiforvaltningen d. 5. maj 2010 ikke periodisere anlægsudgifterne, men derimod udarbejde budgetbidrag på baggrund af de fremsendte rammer d. 26. marts, jf. afsnit 6.5. Selve anlægsperiodiseringen kører som en særskilt sag, som indmeldes til Økonomiforvaltningen d. 3. maj 2010 og forelægges Økonomiudvalget d. 1. juni og Borgerrepræsentationen d. 16. juni 2010. Økonomiforvaltningen vil på baggrund af ØU/BR's beslutning indarbejde periodiseringen af anlægsudgifterne i budgetrammerne, som udsendes til forvaltningerne efter Økonomiudvalgets behandling af juniindstillingen.

4.2. Budgettering af finansposter

De seneste år har der været en markant afvigelse mellem budget og regnskab på forvaltningernes finansielle poster. Således var der i 2007 en afvigelse på 1.366 mio. kr. på kommunens finansielle poster, som umiddelbart har en negativ effekt på kommunens likviditet i det pågældende år. Omvendt var der en afvigelse på 68 mio. kr. i 2008, jf. tabel 10.

Det skal bemærkes, at afvigelserne mellem årene ikke nødvendigvis udgør en økonomisk udfordring for kommunen, hvis der blot er tale om periodeforskydninger, der udlignes indenfor en kortere årrække.

Tabel 10: Sammenligning af udvalgenes finansposter i Budget og Regnskab

1.000 kr.	Budget 2007	Regnskab 2007	Forskel	Budget 2008	Regnskab 2008	Forskel	Budget 2009	Budget 2010
Økonomiudvalget ¹	63.667	-1.281.220	1.344.887 ²	-169.390	-415.705	246.315	-452.380	-617.094
Kultur- og Fritidsudvalget ¹	18.100	31.842	-13.742	18.100	-16.545	34.645	36.000	-53.027
Børne- og Ungdomsudvalget	2.117	-98.356	100.473	2.117	-3.903	6.020	2.117	2.117
Sundheds- og Omsorgsudvalget	574.711	859.983	-285.272	603.098	710.464	-107.366	647.424	649.319
Socialudvalget	6.153	40.766	-34.613	4.086	172.998	-168.912	4.086	-438
Teknik- og Miljøudvalget	129.734	-75	129.809	82.869	29.707	53.162	31.789	90.200
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	0	-124.721	124.721	0	-3.747	3.747	0	0
I alt	794.482	-571.781	1.366.263	540.880	473.269	67.611	269.036	71.077

¹ Finansposterne er korrigeret for skatter, tilskud og udligning samt kassebevægelser.

² Afvigelsen i 2007 skyldes primært de bevillingsmæssige ændringer i 2007 som følge af aftalen med staten og Frederiksberg kommune om anlæg af en metrocityring. Dette inkluderer bl.a. udlodning på over 6 mia.kr. fra af Københavns Energi, indskud i metroselskabet på 4 mia.kr, samt en række andre forskydninger i kommunens langfristede tilgodehavender og gæld sfa. aftalen.

Endvidere har det kunnet konstateres, at ikke alle udvalg har beskrevet budgetteringsforudsætningerne bag disse poster i budgetbidraget. Med henblik på at øge kendskabet til forvaltningernes finansposter og lette opfølgingsprocessen skal udvalgene derfor i deres budgetbidrag til budget 2011 beskrive budgetteringsforudsætningerne bag udvalgets finansposter. Økonomiforvaltningen vil herefter vurdere de budgetterede finansposter og de indsendte beskrivelser i forbindelse med juni-indstillingen.

Herudover skal det bemærkes, at der i forbindelse med prognosecirkulæret er igangsat et initiativ vedr. balanceforskydninger på finansposterne. Formålet er at få øget fokus på saldoen på de enkelte statusposter.

4.3. Fastsættelse af måltal for nedbringelse af udvalgenes tilgodehavender

Da Københavns Kommune fortsat mangler at opkræve ca. 1,3 mia. kr. af kommunens egne tilgodehavender, foreslår Økonomiforvaltningen, at der opsættes måltal for forvaltningernes opkrævning af kommunens tilgodehavender. Dette skulle gerne medføre at kommunen får opkrævet en større andel af kommunens tilgodehavender og nedbragt kommunens udeståender.

Økonomiforvaltningen foreslår, at forvaltningerne skal nedbringe deres manglende tilgodehavender med 10 pct. af udvalgets tilgodehavender i Regnskab 2009. Når regnskab 2009 foreligger medio februar, vil Økonomiforvaltningen udmelde måltallene til forvaltningerne.

4.4. Aktivitetsbestemte sundhedsudgifter

De aktivitetsbestemte sundhedsudgifter (fkt. 4.62.81) er ikke umiddelbart styrbare for kommunerne i budgetåret, idet de i højere grad er afhængige af aktiviteten i regionerne. Kommunernes samlede sundhedsudgifter indgår hvert år i kommuneaftalen bl.a. som følge af regionernes forhandlinger med regeringen om aktivitetsniveauet i det efterfølgende budgetår.

I budgetrammerne for 2011 er niveauet for 2010 foreløbigt videreført. I det foreløbige niveau for 2011 indgår for Sundheds- og Omsorgsudvalget nedjusteringen af de 20,2 mio. kr. i 2010 som følge af udvalgets omprioritering af 20 mio. kr. på baggrund af en forventning om et lavere udgiftsniveau i den aktivitetsbestemte medfinansiering i 2010 til øvrige områder i udvalget.

Når det aftalte niveau for aktivitetsbestemte sundhedsudgifter i økonomiaftalen mellem regeringen og KL er kendt, vil Københavns Kommunes andel heraf blive indarbejdet i Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalgets budgetrammer. KL fordeler landsniveauet ud på kommunerne på baggrund af de faktiske sundhedsaktiviteter i kommunerne i det seneste regnskab. Fordelingen af kommunens aktivitetsbestemte sundhedsudgifter vil derefter ske på baggrund af aktiviteterne i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen.

4.5. Refusion af særligt dyre enkeltsager

I forbindelse med økonomiaftalen mellem Regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2010 blev der aftalt et niveau for kommunernes samlede niveau for refusion af særligt dyre enkeltsager på i alt 2,3 mia. kr. Københavns Kommunes andel heraf udgjorde i 2010 218,7 mio. kr.

I Københavns Kommune ligger de særligt dyre enkeltsager primært i Socialforvaltningen, mens et mindre antal sager ligger i Sundhedsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen. Da der er knyttet en betydelig usikkerhed til det samlede refusionsniveau i 2010 er indtægtskravet i 2010 baseret på udvalgenes prognose for 2010.

Der blev i budget 2010 indarbejdet en pulje under Økonomiudvalget, som udgjorde forskellen mellem hvad de 3 forvaltninger vurderede at kunne hjemtage i 2010 og kommunens andel af landsniveauet. I puljen under Økonomiudvalget indgik desuden 19 mio. kr., som skyldtes at der i Socialudvalgets andel af indtægtskravet dels skulle tages højde for optimeringsprojektet fra budgetaftale 2009 og dels 15,0 mio. kr. i forventede merindtægter. I budget 2010 blev der derfor indarbejdet nedenstående indtægtskrav under de 3 involverede forvaltninger, samt en residual under Økonomiudvalget:

Tabel 11: Niveau for indtægtskrav ifm. Refusion på særligt dyre enkeltsager i 2010

Indtægtskrav	1.000 kr. (2010-pl)
Socialudvalget	115.763
Sundheds- og Omsorgsudvalget	2.100
Børne- og Ungdomsudvalget	500
Pulje under Økonomiudvalget	119.395
I alt	237.758

Der er en stor usikkerhed knyttet til 2010-niveauet, og Økonomiforvaltningen vil derfor følge udviklingen af hjemtagelsen af refusioner på særligt dyre enkeltsager igennem 2010. Viser den aktuelle hjemtagelse af refusion i 2010, at det fastsatte indtægtskrav er for lavt eller for højt, vil der ske en korrektion af indtægtskravet i de enkelte udvalg. Det forventes ligeledes at der ifm. kommuneaftalen for budget 2011 vil ske en midtvejsregulering af 2010.

Niveauet for 2010 er foreløbigt videreført i 2011. Når Økonomiaftalen mellem regeringen og KL foreligger, vil Økonomiforvaltningen justere Københavns Kommunes niveau og udvalgenes andel heraf.

4.6. Movia

Københavns Kommunes budget til busdrift er i 2010 på 382 mio. kr., og forventes i 2011 at stige til 390 mio. kr. ved et uændret serviceniveau. Budgettet er dels sammensat af et basisbudget til ordinært trafik køb dels yderligere midler afsat med vedtagelsen af budget 2009 til specifikke tilkøb i form af ”flere busser og nye linier på Sluseholmen”, ”styrkelse af udvalget buslinier”, ”pulje til forbedret information” og en række ”øvrige mindre tiltag”.

Alle trafikydelse købes hos Movia og afregnes á conto. Der efterreguleres derefter ved Movias regnskabsafslutning. Resultatet heraf indarbejdes i Københavns Kommunes budget med to års forskydning. Kommunens budget for 2011 er således afhængigt af forventningerne til Movias regnskab for 2009. Movias seneste estimat for 2009 indikerer en tilbagebetaling til Københavns Kommune i 2011 på omkring 18 mio. kr. Københavns Kommune får i 2010 tilbagebetalt 15,3 mio. kr. vedr. 2008.

Trafikselskabet Movias omkostninger er meget følsomme over for især tre faktorer: oliepriser, renteniveau og passagertal. Oliepriserne og renteniveauet har historisk varieret en del, mens passagertallet de senere år har vist en vigende tendens. Movias budget er fremskrevet med den sammenvejede pris- og lønfremskrivning i 2011 og overslagsårene. Det forventes dog at p/l'en ligger under udviklingen i priserne på området som reelt påvirker Movias budget.

Tabel 12: Københavns Kommunes forventet budget til busdrift

1.000 kr., løbende p/l	2010	2011	2012	2013	2014
Basisbudget - Movia		397.321	408.240	418.849	428.932
Forbedring af den kollektive trafik øvrige tiltag (infomationspuljen) (budget 2009 æ35)		-600	0	-1.600	0
Styrkelse af udvalgte buslinier 5A og 18 (budget 2009, æ35)		600	0	0	0
Havnebusbetjening af Sluseholmen (BR 10.06.09 pkt. 23)		-200	-800	0	0
Budget før indexjustering		397.121	407.440	417.249	428.932
Udvikling i omkostninger, beregnet som p/l fremskrivning på 2,8 pct. af samlet ramme	0	11.119	11.408	11.683	12.010
Budget før tilbagebetaling	397.321	408.240	418.849	428.932	440.942
Regulering fra tidligere år (afsluttet regnskab 2 år tidligere)	-15.373	-18.000	0	0	0
Københavns Kommunes budget til busdrift i alt	382.021	390.240	418.849	428.932	440.942

Det angivne budgetniveau kan ændre sig frem imod budgetvedtagelsen. Det skyldes, at Movia udsender sit basisbudget ultimo januar, og Movias bestyrelse førstebehandler budgettet i juni, før det vedtages senest den 15. september. Frem til den endelige vedtagelse i Movias bestyrelse, kan der forekomme justeringer af omkostningsniveauet for brændstofpriser, rente og passagertal samt lovgivningsmæssige ændringer, med betydning for busdriften.

Movia har sat fokus på at forbedre forudsigeligheden og timingen ift. budgetprocessen i kommunerne. Økonomiforvaltningen har været i dialog med Movia og det er aftalt, at Københavns Kommune skal kende aconto betalingen for busdriften i 2011 (ekskl. evt. tilkøb) og konsekvensen af nye DUT-sager senest medio august 2010. Dette skyldes, at Københavns Kommune skal indarbejde det endelige estimat for busdriften i budgetforslaget for 2011. Movias 2. behandling af budget 2011 forventes at ligge medio september hvor Københavns Kommunes egne budgetforhandlinger for 2011 er i gang. Hvis Movias 2. behandling af budgettet medfører ændringer til Københavns Kommunes budgetforslag, er det vigtigt, at råderummet i budgetforhandlingerne tilpasses svarende til den forventede mer-/mindreudgift til Movia.

4.7. Kommunalreform i Kultur- og Fritidsforvaltningen

I forlængelse af kommunalreformen blev der indført en overgangsordning på kulturområdet, hvor staten i en 4-årig periode overtog finansieringsforpligtelsen for en række tilskud til forskellige kulturtilbud i Danmark. Tilskuddene er i Københavns Kommune bl.a. blevet givet til Copenhagen International Filmfestival, Bestyrelsen af den 2. Opera, Dansens Hus og Musik & Ungdom.

Fra og med 2011 vil de statslige tilskud under 250.000 kr. blive fordelt til kommunerne via bloktilskuddet, mens tilskuddene på over 250.000 kr. fortsat vil blive udbetalt direkte af staten. De

statslige tilskud under 250.000 kr. udgjorde for Københavns Kommune i 2009 176.000 kr. (2010 p/l). Kultur- og Fritidsudvalgets driftsramme opskrives derfor med 176.000 kr. (2010 p/l) fra 2011 og frem til fortsættelse af tilskudsudbetalingen.

4.8. Kommunalreform og væksthuse

I forbindelse med kommunalreformen blev der 1. januar 2007 etableret 5 væksthuse, der spiller en central rolle i den nationale erhvervs politik. Væksthusene er i en overgangsperiode på 4 år blevet administreret og finansieret af staten, men overdrages fra 1. januar 2011 til kommunerne. I kommuneaftalen for 2010 fremgår det, at kommunerne vil blive kompenseret for de nye opgaver via en regulering af bloktilskuddet fra 2011 og frem.

Økonomiudvalgets budgetramme i 2011 er på den baggrund opjusteret med 12,4 mio. kr., hvilket svarer til Københavns Kommunes andel af den forventede bloktilskudskompensation. Hvis det efterfølgende viser sig, at kommunens tilskud til væksthuse afviger fra dette beløb, vil Økonomiudvalgets budgetramme frem mod det endelige budgetforslag blive justeret tilsvarende.

5. Nye tiltag

5.1. *Koncern Service forsikringsudbetalinger*

Kommunens interne forsikringsordning forventes i 2009 at medføre et merforbrug på 36 mio. kr. ift. vedtaget budget, grundet en forsøgsordning hvor forvaltningerne indbetalte en reduceret selvrisiko. Hertil kommer et overført underskud på 21 mio. kr. for forsikringsordningen i 2008, som er blevet indregnet i forvaltningernes betaling, jf. sagen om bevillingsmæssige ændringer august 2009. Underskuddet i forsikringsordningen på 57 mio. kr. for 2008 og 2009 tilbagebetales ved, at forvaltningernes selvrisiko og præmiebetalingen korrigeres fra 2011 og frem, således at der opstår et årligt overskud til tilbagebetaling af underskuddet i forsikringsordningen i 2008 og 2009. Præmiebetaling og selvrisiko skal nedjusteres af Koncernservice til et niveau, hvor forsikringsordningen hviler i sig selv, når underskuddet fra 2008 og 2009 i forsikringsordningen er tilbagebetalt. Koncernservices nettobevilling 'Forsikringer' nedjusteres derfor med 7,125 mio. kr. (2010-pl) i perioden 2011-2018 med modpost på kommunekassen.

Med henblik på at sikre, at forsikringsordningen fremover balancerer økonomisk, vil Økonomiforvaltningen med en indstilling til Borgerrepræsentationen i foråret 2010 foreslå, at følgende satser ændres fra 2011.

- For bygninger og løsøre øges præmiesatsen med 0,1 promille, så satsen bliver 0,9 promille i 2011.
- For motorkøretøjer, herunder knallerter og trailere, sættes selvriskoen for ansvarsforsikringen til 3.000 kr. pr. køretøj, dog 1.000 kr. for knallerter op til 45 km/t.
- Selvriskoen for kaskoforsikring sættes til 1 pct. af køretøjets nyværdi, dog min. 2.000 kr. og maksimalt 30.000 kr.
- På motorområdet ændres selvriskoen til 20.000 kr. så den følger selvriskoen på øvrige skadesområder, modsvarende at præmien for en alm. personbil reduceres med 45 pct.

Koncernservice vil fremadrettet følge udviklingen i forsikringsordningen tæt, med henblik på tidligt at opdage eventuelle uforudsete ubalancer i forsikringsordningen for at kunne reagere hurtigt på disse.

5.2. *Beskæftigelsestilskud*

Som nævnt i afsnit 2.4 har kommunen pr. 1. januar 2010 overtaget finansieringsansvaret for de forsikrede ledige som led i indførelsen af det enstrengede beskæftigelsessystem. Til finansiering af kommunernes udgifter på dette område har staten indført et beskæftigelsestilskud, der beregnes og udmeldes særskilt fra det generelle tilskuds- og udligningssystem. Det samlede beskæftigelsestilskud for hele landet kompenserer kommunerne under ét for udgifterne til de forsikrede ledige, men det økonomiske resultat for Københavns Kommune afhænger bl.a. af, hvordan ledigheden udvikler sig i kommunen sammenlignet med den landsdel, den indgår i.

Beskæftigelsestilskuddet for 2011 udmeldes i juli 2010, men bliver herefter reguleret i både juli 2011 og i juli 2012 i takt med, at der kommer nye skøn og i sidste ende faktiske tal for ledighedsudviklingen i 2011. Beskæftigelsestilskuddet i 2011 er foreløbigt indarbejdet på indtægtssiden på samme niveau som i vedtaget budget 2010. Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil frem mod afleveringen af budgetbidraget den 5. maj

2010 i samarbejde drøfte ledigheden og de skøn, som ligger bagved.

5.3. Budgettet for kontanthjælp

For de efterspørgselsstyrede overførselsudgifter gælder, at de fastsættes på baggrund af skøn fra de enkelte forvaltninger, og at evt. merforbrug afholdes af kommunekassen og evt. mindreforbrug tilfalder kommunekassen. Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil frem mod afleveringen af budgetbidraget den 5. maj 2010 løbende drøfte ledigheden og de skøn, som ligger bagved.

Budgettet for kontanthjælp skal herudover justeres, når regeringen og KL forud for økonomiforhandlingerne har fastlagt budgetgarantien for 2011. Budgetgarantien sikrer, at kommunerne under ét kompenseres for udgifter til kontanthjælp og tilknyttede ydelser og fastsættes bl.a. på baggrund af det senest kendte skøn for ledigheden på landsplan.

Af hensyn til den videre budgetproces er det vigtigt, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen foretager denne justering af budgettet for kontanthjælp og tilknyttede ydelser inden sommerferien 2010.

5.4. Efterspørgselsstyret Indsats

Jf. augustindstillingen for budget 2010 skal Økonomiforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejde en samlet belønnings- og incitamentsmodel for bevillingen 'Efterspørgselsstyret indsats' under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget. Modellen fremlægges for Økonomiudvalget med augustindstillingen for budget 2011.

5.5. Demografiregulering af budgetrammerne for 2011 samt efterregulering af 2010

Økonomiudvalget besluttede d. 19. januar 2010, at indstillingen om regulering af budgetrammerne for 2011 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2010, også kaldet indstillingen om aktivitetstilpasning, behandles på Økonomiudvalgets møde d. 18. maj.

Økonomiforvaltningen foreslår, at Økonomiudvalgets behandling af indstillingen fremrykkes fra den 18. maj til 23. marts 2010. Formålet hermed er, at de 3 berørte forvaltninger (Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen) kan indarbejde konsekvenserne af de ændrede befolkningstal i budgetbidraget.

Forudsætningerne for at dette kan nås er, at Koncernservice leverer befolkningsprognosen senest uge 8 og de 3 forvaltninger skal have tilrettet marginalpriser og dækningsgrader til 2010-niveau. Økonomiforvaltningen og de 3 forvaltninger skal derfor senest i uge 7 være enige om genberegningen af de pågældende marginalpriser.

Hvis forudsætningerne ikke er overholdt, kan de ændrede befolkningstal ikke nå at indgå i budgetbidraget, og derfor vil indstillingen om aktivitetstilpasninger først blive forelagt Økonomiudvalget d. 18. maj 2010. Dette skyldes, at konsekvenserne af de ændrede befolkningstal ikke kan nå at indgå i udvalgenes 2. behandling af budgetbidraget i den mellemliggende periode.

5.6. Ny håndtering af pris- og lønfremskrivningen

De seneste års anlægsperiodiseringer og anlægsoverførselssag, samt nedskrivning af 2009 rammerne har vist, at der er en række uhensigtsmæssigheder i budgetrammerne og deres tildeling af p/l i overslagsårene.

Økonomiforvaltningen anbefaler derfor en ændret fremskrivningsmetode, som skal være med til at sikre præcision i overslagsårene samt en større gennemsigthed i beregningen og tildeling af p/l.

Ændringerne er blevet drøftet med forvaltningerne og budgetrammerne i 2011 er baseret på den ændrede metode.

Den nye fremskrivningsmetode vil bl.a. sikre, at de nye fremskrivningsprocenter for det kommende budgetår indarbejdes direkte i de enkelte udvalgs rammer, når satserne er kendt efter Økonomaftalen mellem regeringen og KL er på plads. Dette medfører, at effekterne af ændrede fremskrivningsprocenter vil fremgå af udvalgenes budgetrammer, og forvaltningerne skal derfor indarbejde konsekvenserne i udvalgenes endelige budgetbidrag ultimo juni, så ændringerne i pris- og lønfremskrivningen indgår korrekt i budgetforslaget.

5.7. Skorstensfejrvæsenet

Økonomiforvaltningen og Intern Revision har vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt, at Skorstensfejrvæsenets økonomi, som Københavns Brandvæsen har ansvaret for, flyttes fra bevilling "Københavns Brandvæsen" til en ny særskilt bevilling, som konteres under funktion 1.22.06.1 "Andre forsyningsvirksomheder". Dette medfører, at virksomhedens takster fremover skal godkendes af Borgerrepræsentationen. Disse vil blive godkendt sammen med det vedtagne budget.

5.8. Fastlæggelse af overskudsmål i Københavns Brandvæsen

Med Borgerrepræsentationens godkendelse af indstillingen 'Københavns Brandvæsen konkurrenceevne ved udbud - selvforvaltning og forretningsenheder' (BR 10.12.2009), blev selvforvaltningsaftalen imellem Økonomiforvaltningen og Københavns Brandvæsen fornyet. Af aftalen fremgår det, at Københavns Brandvæsen fra budget 2011 skal fastlægge et 'overskudsmål'. Københavns Brandvæsen vil både kunne opfylde overskuds målet ved at sænke omkostningsniveauet (effektiviseringer) eller ved at øge indtjeningen. Hvad angår tværgående effektiviseringer, der anvises på baggrund af konkrete initiativer, er Københavns Brandvæsen omfattet på linje med kommunens øvrige forvaltninger. Overskuds målet beregnes på grundlag af et omkostningsbaseret og forretningsopdelt regnskab og modregnes tværgående effektiviseringer i Københavns Brandvæsen. Overskuds målet kan på basis af nye forventninger til overskuddet i Københavns Brandvæsen i 2011 korrigeres frem til budgetforslaget. Økonomiforvaltningen kan ikke stille krav om, at Københavns Brandvæsen fastlægger en bestemt størrelse overskudsmål.

Københavns Brandvæsen kan ikke på nuværende tidspunkt præsentere et forretningsopdelt, omkostningsbaseret budget, da Københavns Brandvæsen kun er i opstartsfasen af implementeringen af omkostningsbestemte budgetter/regnskaber fordelt på forretningsområder. På den baggrund indstilles det, at overskuds målet i Københavns Brandvæsen i 2011 beregnes som 5 pct. af lønudgifterne på de forretningsområder i Københavns Brandvæsen, der ikke er bundet af kontrakter, dvs. alarmcentral, forebyggelse og øvrig indtægtsdækket virksomhed. Dette svarer til et

overskudsmål for 2011 på 1,256 mio. kr. (2010 p/l). Københavns Brandvæsens budgetramme er for 2011 og frem nedjusteret med 1,256 mio. kr. (2010 p/l).

5.9. Byggesagsgebyrer

Teknik- og Miljøforvaltningen forventer et fald i byggeaktiviteten i Københavns Kommune, og har overfor Økonomiforvaltningen rejst ønske om at indtægtskravet for byggesagsgebyrer i 2011 og frem sænkes med 17,7 mio. kr. (2010-pl).

Økonomiforvaltningen vil sammen med Teknik- og Miljøforvaltningen i foråret 2010 foretage en undersøgelse af byggeaktiviteten i Københavns Kommune med henblik på at få tilpasset Teknik- og Miljøudvalgets indtægtskrav. Bliver Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen enige om at indtægtskravet skal justeres, vil dette blive foretaget i forbindelse med budgetforslaget for 2011.

6. Generelle forudsætninger og krav til budgetforslag 2011

I dette afsnit beskrives hvilke krav, der stilles til udvalgenes budgetlægning. Kravene vedrører følgende:

- overholdelse af statslige regler
- overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler
- konkrete tekniske forudsætninger for kommunens budgetforslag for 2011
- forsikringer og arbejdsulykke
- generelle forudsætninger for budget 2010

6.1. Overholdelse af statslige regler

Helt overordnet skal udvalgene (fortsat) udarbejde budgetforslaget i overensstemmelse med Indenrigs- og Socialministeriets og Københavns Kommunes bevillingsregler. Statens regler fremgår af ”Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner” og kan læses på www.ism.dk.

Det fremgår af Den Kommenterede Styrelseslov, at ”*Indtægter og udgifter, som med høj grad af sandsynlighed må antages at blive aktuelle for kommunen, skal indgå i budgettet*” (Den kommenterede styrelseslov, § 38). Udvalget skal således tage højde for alle kendte ændringer i årets løb. Derudover skal budgetforslaget være realiserbart. Det betyder, at udvalgets opgaver skal kunne løses inden for den af Økonomiudvalget udmeldte budgetramme.

Udvalgene er ansvarlige for at placere udgifter og indtægter på de rigtige konti, arter og grupperinger, jf. Indenrigs- og Socialministeriets regler herfor, ligesom det er udvalgenes opgave løbende at være orienteret om ændringer i kontoplanen.

Særligt henvises til sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter, jf. nedenstående tekstboks.

Konteringen af drifts- og anlægsudgifter

Som nogle mere *generelle forhold*, der må indgå i overvejelserne om sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter skal peges på følgende:

- En vurdering af udgiftens *størrelse og karakter* (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en *væsentlig ændring* i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- *Styringsmæssige overvejelser*, jf. det ovenfor anførte
- *Nybyggeri* af større omfang bør altid henføres til anlægssiden
- Udgifter til ombygning, renovering m.v. vedrørende *lejede lokaler* bør som hovedregel henføres til driftssiden. Der kan dog forekomme situationer, hvor lejemålets længde og udgiftens størrelse kan begrunde en henføring til anlægssiden.

I tilfælde, hvor sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter giver anledning til tvivl kan bl.a. henvises til de for staten gældende regler, som er fastsat i Finansministeriets økonomisk-administrative vejledning. Heri er specielt omtalt følgende situationer:

Vejledende for, om en udgift til *vedligeholdelses- og ombygningsarbejder* bør henføres under drift eller under anlæg, er dels om arbejdet indebærer væsentlige ændringer i bestående bygninger eller anlæg, dels om formålet med eller brugen af bygningen m.v. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, bør udgiften konteres under anlæg.

Københavns Kommunes gældende bevillingsregler er vedtaget af Borgerrepræsentationen i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2010. Bevillingsreglerne er optrykt i det vedtagne budget 2010. De bevillingsmæssige bindinger på de forskellige styringsområder i budgettet fremgår overordnet i nedenstående tabel, men mere uddybende i bevillingsreglerne. Det skal dog bemærkes, at Økonomiforvaltningen overvejer at revidere kommunens bevillingsregler i foråret 2010 med henblik på en opdatering og præcisering af de nuværende regler. De nye bevillingsregler forventes behandlet af Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen i foråret 2010 for dermed at give forvaltningerne mulighed for at udarbejde budgetbidrag 2011 på baggrund af de nye bevillingsregler.

Tabel 13: Bevillingsbindinger

Styringsområder i budgettet	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
Rammebelagt drift	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling. Såfremt der på én bevilling er såvel rammebelagt drift som anlæg kan fagudvalget dog ikke selv beslutte omflytninger i mellem de 2 styringsområder. Fagudvalget kan inden for en bevilling selv beslutte ændringer i priser og mængder.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger.
Efterspørgselsstyrede serviceområder	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling. Fagudvalget kan inden for en bevilling selv beslutte ændringer i priser og mængder.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. ØU/BR skal godkende ændringer i priser, mængder og dækningsgrader når der flyttes midler mellem bevillinger. ØU og BR skal dog ikke godkende ændringer i priser og mængder, såfremt ændringerne er af mindre væsentlig karakter eller følger af tekniske reguleringer mv.
Efterspørgselsstyrede overførsler	Der kan ikke flyttes mellem bevillinger. For underbevillingen <i>efterspørgselsstyret indsats</i> gælder, at der må omprioriteres inden for underbevillingen.	ØU og BR skal godkende omflytninger mellem bevillinger
Anlæg		Omflytning mellem anlæg og drift skal godkendes af ØU/BR.

Det skal bemærkes, at én ydelse godt må ligge på mere end en bevilling. Derudover skal det bemærkes, at der i indstillinger skal beskrives den eventuelle effekt på priser og mængder for de ydelser, der er relevante i forhold til indstillingen. Udvalgene må frem til aflevering af budgetbidraget omprioritere og herunder ændre i de ydelser, som udvalgene præsenterer i deres budgetbidrag.

Udgangspunktet er fortsat, at Københavns Kommune anvender et nettobevillingsprincip. Tilsvarende

er det en høj grad af decentralisering i bevillingsniveauet i kommunen, som skal sikre muligheden for at prioritere indenfor de enkelte bevillinger, dog med de bindinger, der følger af kommunens budgetmodel, jf. bevillingsreglerne.

For så vidt angår budgettering af:

- det rammebelagte område
- de efterspørgselsstyrede serviceområder
- de efterspørgselsstyrede overførsler
- anlæg
- finansposter

henvises til materialesamlingen til kommunens budgetmodel, som kan rekvireres ved henvendelse til Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen.

6.3. Forsikringer og arbejdsulykke

Forudsætningerne for forsikringer og arbejdsskadeulykker i Københavns Kommune vil blive fremsendt i forbindelse med skabeloner og retningslinier for budgetforslag 2011, som udsendes efter den politiske behandling. Udvalgenes budgetforslag skal tage højde for disse forudsætninger i forbindelse med deres budgetlægning.

6.4. Generelle forudsætninger for budgetforslag 2011

I nedenstående er angivet de generelle forudsætninger til budgetforslaget for 2011:

De generelle forudsætninger vedrører:

- Pris- og lønfremskrivning (P/L)
- Satsreguleringsprocent
- Intern rente
- Københavns Kommunes økonomiske konsekvenser af DUT
- Puljer afsat under Økonomiudvalget

Satsreguleringsprocent og pris- og lønskøn

Den indarbejdede pris- og lønfremskrivning i budget 2011 bygger på KLs seneste skøn, som er baseret på det aftalte niveau i kommuneaftalen for 2010.

Tabel 14: Seneste skøn for pris- og lønfremskrivning og satsreguleringsprocent i budget 2011

Budget 2011	Pris	Løn	Sammenvejet p/l	Sammenvejet p/l til aktivitetsbestemte sundhedsudgifter	Satsreguleringsprocent
KL	2,5	2,9	2,8	2,7	2,2

Note: Satsreguleringsprocenten er baseret på FM's seneste skøn i Økonomisk Redegørelse - december 2009.

Prisudviklingen fra 2010-2011 forudsættes at være på 2,5 pct.

Lønskønnet fra 2010-2011 forudsættes at være på 2,9 pct., og den sammenvejede pris- og lønfremskrivning forudsættes at være 2,8 pct. Den sammenvejede pris- og lønfremskrivning anvendes

i forbindelse med driftskorrekationer.

Socialudvalgets samt Sundheds- og Omsorgsudvalget aktivitetsbestemte sundhedsudgifter fremskrives med regionernes pris- og lønfremskrivning. Pris- og lønfremskrivningen for aktivitetsbestemte sundhedsudgifter forudsættes til 2,7 pct.

I budgetoverslagsårene anvendes tilsvarende et skøn for pris- og lønfremskrivningen fra KL, hvoraf den sammenvejede pris- og lønfremskrivning beregnes til 2,8 pct.

Satsreguleringsprocenten skal anvendes ved budgettering af de efterspørgselsstyrede overførsler. Skønnet for satsreguleringsprocenten er 2,2, jf. Økonomisk redegørelse fra Finansministeriet, december 2009.

Intern rente

Den interne rente anvendes bl.a. til at udregne den årlige ydelse på interne lån. Den interne rente i Københavns Kommune fastsættes på baggrund af regeringens skøn over forrentningen af en 30-årig obligation i budgetlægningsåret. Finansministeriet har i decemberudgaven af Økonomisk Redegørelse skønnet renten til at være 5,5 pct. Vejledning om beregning af ydelser for interne lån kan fås hos Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen.

Puljer afsat under Økonomiudvalget

Under Økonomiudvalget er der afsat en pulje på 50 mio. kr. til investeringstiltag forbundet med effektiviseringsstrategi 2011. Puljen reserverer 50 mio. kr. i anlægsmidler til fremadrettede investeringsinitiativer.

6.5. Korrektioner som indgår i budgetforslaget

For at sikre en ens praksis skal forvaltningerne medtage alle de korrektioner, der er vedtaget af Borgerrepræsentationen inden den 26. marts, i budgetforslaget. Dertil kommer at Børne- og Ungdomsudvalgets, Sundheds- og Omsorgsudvalgets og Socialudvalgets demografiregulering vil blive indarbejdet på baggrund af Økonomiudvalgets behandling d. 23. marts 2010, jf. afsnit 5.5. Økonomiforvaltningen vil den 26. marts udsende korrigerede budgettrammer. Forvaltningerne skal på baggrund af disse budgettrammer udarbejde budgetbidraget.

7. Budgetproces og tidsplan for det videre budgetarbejde, herunder formelle retningslinier for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget

7.1. Budgetproces og tidsplan

Økonomiudvalget besluttede den 19. januar tidsplanen for budget 2011. I forhold til den besluttede tidsplan er der følgende ændring:

Økonomiforvaltningen lægger op til at indstillingen om 'regulering af budgetrammerne for 2011 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2010' fremrykkes fra 18. maj til 23. marts 2010.

Nedenfor er vist tidsplanen for budgetprocessen for 2011.

Tabel 15: Tidsplan for budget 2011

Dato	Aktivitet
18. og 19. januar 2010	Budgetseminar for Økonomiudvalget
19. januar 2010	ØU behandler indstilling om budgetproces og tidsplan for budget 2011
2. februar 2010	ØU behandler indkaldelsescirkulæret for budget 2011 herunder processen for Effektiviseringsstrategi 2011
23. marts 2010	<i>ØU behandler indstilling om regulering af budgetrammerne for 2011 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2010</i>
5. maj 2010 kl. 12	Frist for udvalgenes indsendelse af budgetbidrag til Økonomiforvaltningen
8. juni 2010	ØU behandler redegørelse om de indberettede budgetbidrag
23. og 24. august 2010	ØU 1. behandler budgetforslag 2011
2. og 6. september 2010	BR 1. behandler budgetforslag 2011
20. september 2010 kl. 12.00	Frist for ændringsforslag
24. september 2010	Udsendelse af fortegnelse over ændringsforslagene til Borgerrepræsentationen
28. september 2010	ØU 2. behandler budgetforslag 2011
29. september 2010 kl. 12.00	Frist for underændringsforslag
1. oktober 2010	Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag udsendes til Borgerrepræsentationen
5. oktober 2010	Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag forelægges Økonomiudvalget
7. oktober 2010	BR 2. behandler budgetforslag 2011

Udvalgene skal d. 5. maj 2010 aflevere budgetbidrag, der indgår i budgetforslag 2010. I oktober skal forvaltningerne tilrette budgetbidraget som følge af ændringer i forbindelse med vedtagelsen af budget 2010.

7.2. Forvaltningernes indberetning i KØR

I løbet af budgetprocessen skal forvaltningerne indberette i KØR. Datoer for indberetning i KØR vil fremgå af nedenstående tabel.

Tabel 16: Datoer for indberetning i KØR

Aktivitet	Dato
Indberetning af budgetbidrag 2011	7. maj 2010 kl. 12
Indberetning af korrektioner til budgetbidrag 2011	21. juni 2010 kl. 12
Indberetning af vedtaget budget 2011	12. oktober 2010 kl. 12

7.3. Proces for godkendelse af daginstitutionstakster på Børne- og Ungdomsudvalgets område

Hvert år behandles og godkendes Københavns Kommune takster i forbindelse med vedtagelsen af budgettet i oktober. De endelige takster skal derfor foreligge senest til Økonomiudvalgets 2. behandling af budgetforslaget den 28. september. På Børne- og Ungdomsudvalgets område er der en særlig udfordring i forhold til beregningen af daginstitutionstaksterne, idet de udgør en politisk vedtaget procentsats af det samlede budget til området. Enhver ændring til Børne- og Ungdomsudvalgets budgetforslag medfører derfor, at der skal foretages en genberegning af taksterne. I de seneste års budgetaftaler er dagpasningsområdet blevet tildelt betydelige ressourcer og det har været et stigende problem for Børne- og Ungdomsforvaltningen, at nå at genberegne daginstitutionstaksterne inden budgettet bliver vedtaget.

For at sikre at Børne- og Ungdomsudvalgets takster kan indarbejdes i det vedtagne budget, anbefaler Økonomiforvaltningen følgende proces:

1. Børne- og Ungdomsforvaltningen beregner nye takster sfa. budgetaftalen for 2011 mellem afslutningen på budgetforhandlingerne den 20. september og den 27. september.
2. Børne- og Ungdomsforvaltningen fremsender deres reviderede takster samt ændringsforslag til Økonomiforvaltningen senest mandag den 27. september kl. 12.
3. Børne- og Ungdomsudvalgets reviderede takster omdeles på Økonomiudvalgets møde den 28. september, hvor budgetforslaget 2. behandles og Børne- og Ungdomsborgmesteren fremsætter et ændringsforslag til budgetforslaget, jf. nedenstående. Dermed bliver taksterne behandlet og indgår i Økonomiudvalgets protokol.

Ændringsforslaget skal indeholde følgende formulering:

"Taksterne på Børne- og Ungdomsområdet er blevet revideret som følge af det indgåede budgetforlig, se vedlagte takstbilag. De nye takster er et udtryk for, at alle de økonomiske konsekvenser i forhold til budget 2011 er blevet indarbejdet i beregningsgrundlaget for forældrebetalingen i henhold til gældende lovgivning."

7.4. Ønskelister i budget 2011

Økonomiforvaltningen forventer ligesom i 2010 et begrænset råderum i budgetforslag 2011. Det vil således ikke være muligt at indlevere ønskelister på drift for forvaltningerne i forbindelse med afleveringen af budgetbidragene.

7.5. Formelle retningslinier for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidrag

Udvalgene skal aflevere en række produkter i forbindelse med indsendelse af budgetforslaget den 5. maj 2010.

Efter Økonomiudvalgets behandling af Indkaldelsescirkulæret tirsdag d. 2. februar 2010, og dermed fastlæggelsen af kommunens overordnede økonomi, udsender Økonomiforvaltningen skabeloner og økonomiske rammer til udarbejdelse af udvalgenes budgetbidrag til forvaltningerne.

Økonomiforvaltningen vil udarbejde skabelonerne i overensstemmelse med retningslinierne for budget 2011. Som i de tre foregående budgetår vil udvalgene skulle redegøre for deres integrationsindsats, herunder status på målopfyldelse og økonomi. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil primo februar udsende en skabelon for redegørelsen direkte til de øvrige forvaltninger med frist for aflevering til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen den 5. maj. Økonomiforvaltningen vil indarbejde nærmere vejledning til udfyldelse af skabelonerne i skabelonerne.

Sammen med de sædvanlige skabeloner vil der også indgå en skabelon til kortlægning af projekter og puljer indeholdt i budgetbidrag 2011 og korrigeret budget 2010. Udvalgets opgørelse over projekter og puljer skal indgå i det samlede budgetbidrag, som fremsendes til Økonomiforvaltningen den 5. maj 2010.

Økonomiforvaltningen står for det endelige layout og trykning af det samlede budgetforslag for kommunen, i samarbejde med fagforvaltningerne. I de tilfælde Økonomiforvaltningen finder behov for at redigere i et udvalgs bidrag, sker dette i samarbejde med fagforvaltningen, som ligeledes bidrager med nye afsnit, beregninger mv.